

Avdelningen för regelarbete och expertstöd
Anders Åsén, 08-7309434
anders.asen@av.se

Marknadskontroll av lyftstroppar

(2 bilagor)

Sammanfattning

Lyftstroppar från 13 tillverkare har köpts in och dels dragprovats och dels kontrollerats beträffande märkning och medföljande dokumentation. Alla fabriken uppfyller standardens krav på draghållfasthet. Några fabrikat har sådana brister i märkning eller medföljande dokumentation att Arbetsmiljöverket kommer att ta individuella kontakter med tillverkaren eller dennes representant. Två tillverkare uppfyller (helt eller med små avvikelser) standardens krav: **Gunnebo Industrier AB** och **Lyft & Surringsredskap AB**.

Introduktion

Många olyckor och tillbud inträffar i samband med användning av lyftstroppar. En stor andel av händelserna orsakas av att lyftstropparna brister. Många lyftstroppar tillverkas numera i lågkostnadsländer utanför EU. Det finns en harmoniserad standard som väl beskriver kraven på tekniska egenskaper och märkning av produkterna. SS-EN 1492-2 Textila sling-Säkerhet-Del 2: Rundsling tillverkade av syntetfiber, för generell användning. Arbetsmiljöverket har saknat kunskap om hur väl produkterna uppfyller maskinföreskrifterna och standardens krav och har därför genomfört ett marknadskontrollprojekt för att fylla detta behov.

Projektet

Tillverkare/importörer som säljer lyftstroppar på den svenska marknaden har sökts upp. Projektet har hittat 13 leverantörer med produkter som har olika tillverkare. Av var och en har fyra lika exemplar av rundsling med märklast 2-3 ton (en vanligt förekommande typ av lyftstropp) införskaffats för att utvärdera om standardens krav är uppfyllda.

Dragprov av lyftstropp

Okulär granskning av lyftstropp

Metod

Det som har kontrollerats är:

- * Hållfasthet genom dragprovning
 - dels med dubbla maxlasten,
 - dels till 7 gånger maxlasten.
- * Märkning och dokumentation

Dragprov

Dragproven har genomförts så att tre eller, för de flesta fabrikat, fyra stroppar först belastats med dubbla maxlasten. Sedan har stropparna granskats för att upptäcka eventuella bestående skador. Därefter har stropparna belastats till 7 gånger maxlasten.

För att vinna ytterligare erfarenhet har två stroppar som varit i bruk under ca 1 års tid men fortfarande var i gott skick provats på samma sätt. De var av fabrikat Biltema och JULA.

Dragprovningen av provobjekten har utförts av Institutionen för hållfasthetslära, Kungliga Tekniska Högskolan (KTH).

Resultat - Dragprov

Samtliga fabrikat har visat sig klara standardens krav för hållfasthet. Av de nya stropparna var det ett provobjekt (Biltema) som brast vid ca 90 % last vid provet 7 ggr maxlast. Provutfallet som helhet för Biltemas stroppar uppfyller dock standardens hållfasthetskrav.

En av de begagnade stropparna, brast vid ca 90 % last vid provet 7 ggr maxlast, den hade dock synliga skador på höljet redan före provningen.

En utförlig rapport om dragproven är redovisad i bilaga 1.

Märkning och dokumentation

Märkning på provobjekten och dokumentationen som följt med vid inköpet av provobjekten har jämförts med kraven i standarden och maskindirektivet. Resultatet är redovisat i bilaga 2.

Resultat - granskning av märkning och dokumentation

Flera tillverkare har mindre avvikelser mot standarden. I några fall saknas delar av dokumentationen t ex försäkran om överensstämmelse mot maskindirektivet. I några fall saknas väsentliga delar av den information som enligt standarden ska finnas på märketiketten. Arbetsmiljöverket har för avsikt att följa upp dessa brister med respektive tillverkare.

Två tillverkare uppfyller (helt eller med små avvikelser) standardens krav:

Gunnebo Industrier AB och Lyft & Surringsredskap AB

Bilagor:

1 Dragprovning, rapport KTH
2 Märkning, dokumentation

Projektgrupp, bemanning:

Anders Åsén, AV, projektledare
Carl Axel Sundström, AV
Göran Lundmark, AV